

scrisoare de început | pag. 1

Gheron Iosif Isihastul:
„O, câtă frumusețe la
Bunul nostru Dumnezeu!”

editorial | pag. 3

Frumusețea va mântui lumea,
de Virgiliu Gheorghe

noi mucenici și mărturisitori | pag. 6

Maica Mina de la Diaconești:
„Fericită este calea în care mergi acum, suflete!”

prăznuiri | pag. 12

Anița Nandriș-Cudla:
„Grija noastră Dumnezeu o are” (I)

școala părinților | pag. 19

Ciobul din ochii noștri,
de Psih. Irina Petrea

pag. 24

Wi-Fi – agresiunea invizibilă (IV),
de Lect. univ. dr. Andrei Drăgulescu

știința de a iubi | pag. 27

Lupta noastră pentru dragoste:
„Pe bune acum, iartă-mă!” (II)
de Părintele Igor Spartesny

cuvinte vii | pag. 30

Despre glorie,
de Sergiu Ciocârlan

cu noi este Dumnezeu | pag. 34

Mihai și Claudia Morariu-Radu:
„Dragostea e mai presus de toate” (I)

pag. 40 | cuvântul duhovnicului

Ieroschimonahul Daniil de la Rarău:
„Domnul în mine și eu în Domnul”

pag. 47 | teologica

Părintele Ioannis Romanidis:
„Să vorbim despre muzica bisericească!”

pag. 50 | mărturii

pag. 52 | convertiri

Părintele James Bernstein:
„Așa cum a făcut Apostolul Pavel...” (III)

pag. 57 | minuni

Noi minuni ale Sfintei
Teodora de la Sihla

pag. 60 | biblioteca noastră

Mitropolitul Ierotheos al Nafpaktosului:
„Teologia post-patristică și experiența
bisericească a Sfinților Părinți”

pag. 62 | dialog cu cititorii

Experiența diagnosticului în cancer:
„O neașteptată condamnare la viață” (I)

pag. 66 | interviu

Regizorul Andrei Negoită:
„Căutând un *American Dream*,
am găsit un *Romanian Dream*” (II)

pag. 72 | actualități

pag. 77 | mărturii

pag. 80 | concursuri

„O, câtă frumusețe la Bunul nostru Dumnezeu!”

Copilul sufletului meu, fiul meu pe care l-am născut cu Duhul lui Dumnezeu! Am primit scrisoarea ta și, văzând cele ce sunt în tine, am plâns cu amar. Iar mâinile înălțându-le către Preadulcele nostru Iisus, am strigat din rărunchii iubirii mele: „Deschide, dulcea mea suflare, Iisuse, Mântuitorul meu, deschide cerurile dumnezeiescului Tău Duh și picură apa harului Tău mângâietor în sufletul fiului meu! Mângâie-i și vindecă-i inima, îndulcind-o cu dulceața dumnezeieștii Tale desfătări celei de nepătruns, pe care limba nu o poate grăi! Trimite, Iisuse al meu, Dătătorule de Lumină, raza de luminare a cunoștințelor Tale dumnezeiești și fă să lumineze în sufletul fiului meu Lumina dumnezeieștii Tale străluciri, ca să se bucure și să tresalte precum cerbul și să uite necazurile toate cele ale lumii. Da, mireasma mea cea preadulce, da, suflarea mea cea înmiresmată, da, Hristoase al meu cel iubit, ai milă de făptura Ta și nu o lăsa să sufere peste puterile sale!”.

Fiul meu, trimite-mi, rogu-te, numele celor care sunt în jurul tău, să le pomenesc atunci când mă rog. Învață-i pe toți să se roage cu mintea, să spună neîncetat rugăciunea „Doamne Iisuse Hristoase, miluiește-mă”. La început cu buzele, apoi cu mintea. Apoi cu mintea și cu inima. Și vor afla așa în curând calea Vieții, poarta Raiului. Poate chiar această rugăciune se va face Rai înlăuntru lor.

În Rugăciunea inimii, numai ce pătrunde mintea în inimă și deodată se risipește întunericul, se așterne pacea, se liniștește totul, se bucură, se îndulcește, se curățește. Omul se veselește și devine curat de patimi ca un copil mic. Mădularele trupului care-l smintesc se fac

„Din toată dorirea sufletului tău să-L iubești pe Domnul!” (Gheron Iosif)

atunci liniștite, umile. De aceea, de va dori cineva să încerce această miere, i se va face lui izvor de bucurie și veselie duhovnicească. Numai să nu fie cineva viclean, fățarnic, pizmaș, iubitor de arginți, iubitor de plăceri, însetat de glorie, pătimăș și să vrea să se roage pentru a rămâne de bunăvoie în patimile sale, fără părere de rău și fără să dorească îndreptarea. Unul ca acela disprețuiește pe față lucrarea rugăciunii și mila Domnului.

Respectiv Rugăciunea îi ajută pe toți, dar fiecare trebuie să se silească după putere. Iar Dumnezeu, după dorirea fiecăruia, îi dăruiește harul Său.

„IUBIRE, BUCURIE ȘI GINGĂȘIE CEREASCĂ!”

Nu este numai rugăciunea, ci și atenția. Să fii cu trezvie în privința gândurilor, să le stăpânești cu multă iscusință. Altfel te vor stăpâni ele pe tine. Și vei deveni jucărie a demonilor. Nu am văzut suflet rugător care să înainteze fără mărturisirea completă a gândurilor ascunse.

Fiul meu, vrei să zdrobești capul șarpelui? Spune limpede toate gândurile tale la spovedanie. În viclesugul gândurilor stă puterea diavolului. Ții gândurile în tine? Acesta se ascunde acolo. Le arăți la lumină? Dispare. Și atunci se bucură Hristos, rugăciunea înaintază și Lumina harului aduce mângâiere, liniștindu-ți mintea și inima. Când va veni harul, vor înceta toate planurile vicelanului, pentru că acesta le anulează pe toate. Harul vine ca adiere ușoară, ca suflare foarte fină și binemirositoare și, mai întâi, face să moară trupul și să învieze sufletul. Luminează mintea și-l învață pe om toate.

Citește scrisoarea și la obște, ca să audă toți, să învețe să se smerească. Sunt unii care alergă fără frâu, fără măsură și fără discernământ. Eu așa văd lucrurile de aici, așa mi se arată. Omul nu trebuie numai să alerge, ci trebuie să măsoare și diferitele stadii. Nici să rămână în urmă, dar nici să neglijeze alergarea. Mi se pare că sunt unii care sunt biruiți de lenevire. Să pună din nou început bun. Să se silească pentru a lucra rugăciunea. Noi le dorim să afle cât mai repede mila Domnului.

Dacă mintea reușește să rămână în inimă, atunci se săvârșește întâlnirea a doi îndrăgostiți care nu s-au mai văzut de multă vreme. Iubire, bucurie și gingășie cerească! Dar la început e nevoie de multă osteneală.

Rugăciunea se face cu multă sudoare la început. Dar după aceea se spune de la sine, fără

osteneală și cu nespusă desfătare sufletească. Deoarece avem înrudirea cu Dumnezeu – nu după ființă, ci pentru că suntem suflarea lui Dumnezeu –, atunci când ne curățim de păcat prin post, priveghere și rugăciune, prin lucrare cu multă silință și trezvie, ne vede Bunul Dumnezeu și ne trimite harul Său răcoritor. Acesta, ca un nor străveziu, luminează, iar omul cel dinlăuntru, care se afla cu puțin înainte în întuneric, privește ca luminat de departe. Și rămâne harul cu el atât cât voiește Domnul. Acest lucru se săvârșește neîncetat și omul se curățește neîncetat și se desăvârșește cu ajutorul harului dumnezeiesc.

Când harul te umbrește și sufletul se înalță aprins de dragoste, atunci se înfăptuiește unirea cea dumnezeiască. Și atât de mult se afundă sufletul în Dumnezeu, încât nu se mai distinge unul de celălalt, ca soarele și lumina sau ca focul cu fierul înroșit, care se unesc cu adevărat. Aceasta se întâmplă deoarece sufletul, care este suflarea lui Dumnezeu, și harul izvoarăsc din același Izvor, care este dulcele nostru Dumnezeu.

O, câtă frumusețe la Bunul nostru Dumnezeu! Câtă milostivire! Ai înțeles, bunul meu copil? Nicăieri altundeva nu trebuie să încline dragostea ta, ci din toată puterea ta, din toată dorirea sufletului tău să-L iubești pe Domnul! Așa te va umbri harul Lui. Inima nu se poate împărți: numai lui Dumnezeu să te închini și numai Lui să-I slujești. Ah, atunci! Atunci va veni înlăuntru tău Hristos împreună cu Tatăl și cu Duhul și vei ajunge biserică a lui Dumnezeu! O, ce bucurie pentru nefericitul lut! Câte bunătăți ne dăruiește Domnul! ■

*Din „Mărturii din viața monahală”
(Ed. Bizantină, 1996)*

Traducere de Pr. Constantin Coman

Selecție realizată de Anca Stanciu

Frumusețea va mântui lumea

Vă mărturisesc un gând. Au trecut ceva ani de atunci... Se întâmpla undeva prin 2000, când, întorcându-mă în vacanță de la studii din străinătate, le-am spus unor buni prieteni că sunt încă tare bucuros pentru țara noastră, deși îmi dau și eu seama că totul se duce de râpă. Sunt bucuros, ziceam atunci, că românii au încă priviri vii, sunt expresivi, sunt frumoși. Cu românii mă simțeam încă acasă, îmi aminteam de tot ce însemnase copilăria mea, adolescența și, cumva, de tot ceea ce simțeam că sunt eu însumi. „Românii sunt inteligenți, au încă ceva de spus, au o însuflețire pe care nu o mai văd dincolo, în Occident”, le tot repetam. Toți se arătau uimiți și, poate doar dintr-un anume bun-simț – cu adevărat românesc, vezi bine! – nu mă contraziceau mai mult decât prin această uimire. Eu

însă mă mâhneam, pentru că neînțelegând, în realitate, ce spuneam, ei nu se puteau bucura la fel ca mine de faptul că trăiesc între români. De altfel, în acea vreme se înmulțiseră cei care își părăseau țara îmbrățișând himera ce poartă numele de Occident.

După aceea, în fiecare an, ori de câte ori reveneam în țară, o presimțire sumbră îmi cuprindea sufletul. Oare tot acolo o să ajungem și noi?... Prin 2008, dacă-mi aduc bine aminte, un mare profesor italian venit în România le spunea studenților de la Universitatea din București că în Occident testul cu petele de cerneală nu se mai poate folosi în evaluările psihologice, pentru că tinerii noii generații nu-și mai pot imagina în aceste pete lucruri ce țin de genul lor bărbătesc sau femeiesc, de felul

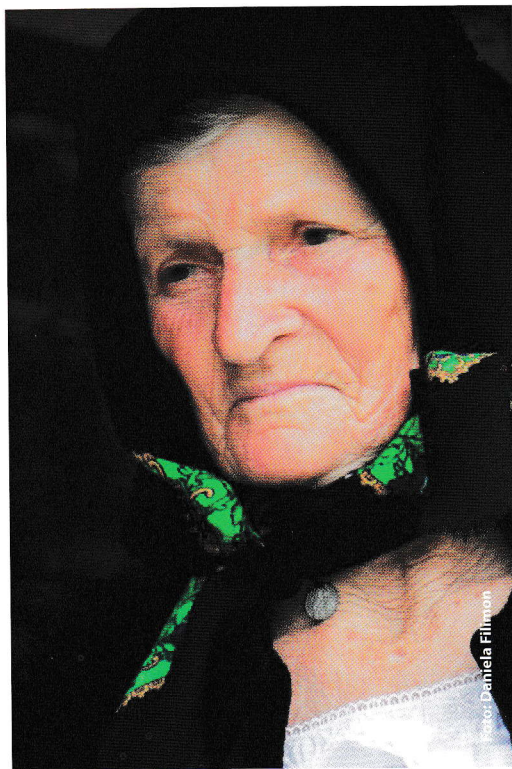
Respect pentru camera și cărți

lor personal de a fi. În fine, studenții români au râs, la care profesorul le-a replicat: „Peste 15 ani s-ar putea să fie și la voi la fel!”.

Deși rareori rețin numele persoanelor când fac cunoștință cu cineva, am totuși o memorie vizuală foarte bună când e vorba să-mi amin-tesc chipul cuiva întâlnit în trecut. Și cred că e firesc, căci energia chipului, privirea sunt cele ce vorbesc cel mai mult despre un om. Așadar, nu o dată mi s-a întâmplat să recunosc după mulți ani un chip văzut cu totul întâmplător, o persoană cu care nu schimbasem nici măcar un cuvânt. În acest context, am fost uimit recent când un prieten apropiat mi-a spus că-i este tot mai greu să-și evoce chipul actorilor din filmele ultimilor ani, că-i este tot mai greu să identifice în memoria vizuală chipul unui tânăr din noua generație, dintre cei care fac mari eforturi ca să fie în ton cu ceilalți, sau mai curând cu cei de pe micile ecrane, din filme sau de pe internet.

Am verificat și, într-adevăr, survolând la rezeală două filme americane, creație a ultimilor ani, în paralel cu alte două filme mai vechi, de dinainte de 1990, unul rusesc și altul românesc, am constatat că nici măcar a doua zi nu-mi mai puteam aminti fețele personajelor din filmele recente, pe când fețele celor din filmele vechi mi-au rămas întipărite în memorie, și cred că mulți ani îmi vor mai stărui încă. Asta, deși, repet, am consumat un film de 90 minute în cel mult 15.

Mă gândesc că, dintotdeauna, chipul omului a fost un fel de „concentrat”, de chintesență a tuturor experiențelor trăite de el de-a lungul vieții, a luminii soarelui ce răsare în fiecare dimineață, a frumuseții specifice fiecărui anotimp, a mirosului pământului reavăn și al tuturor oamenilor întâlniți în viață, fiecare cu povestea lui. Pur și simplu te bucurai să trăiești printre oameni, tocmai pentru că fiecare avea ceva de spus despre lumea sau familia sa, din experiența vie a tuturor lucrurilor trăite, a vieții și a morții celor iubiți. Fiecare avea o bucurie sau o durere pe care trebuia să ți-o împărtășească.

Acum însă observ cu oarecare mâhnire că, tot mai puțin, oamenii pe care-i întâlnesc pe stradă au fețe memorabile, ca să nu spun mai mult. Oare nu sunt și eu unul dintre ei? În cel mai bun caz, lipsește sclipirea aceea din ochi, bucuria explozivă de a trăi, pe care parcă nici copiii sau adolescenții nu o mai au. Lipsește frumusețea.

Acești oameni, mă întreb, nu sunt oare plămădiți de aceeași mână dumnezeiască, asemenea celor din urmă cu o generație sau două, nu sunt și ei destinați veșniciei încă din pântecetele maicii lor? Nu au primit și ei la naștere bucuria de a trăi și a iubi frumosul, de a lupta pentru bine și pentru dreptate, pentru adevăr și credință? Desigur, Dumnezeu nu nedreptățește pe nimeni, ci mai curând noi ne nedreptățim pe noi înșine, când alegem sau ne lăsăm seduși de cele urâte ale lumii. Urâte, pentru că păcatul se reflectă în ele.

De bună seamă, cei care își sfințesc viața sunt hieratici, transparenți și luminoși, se aseamănă chipurilor din icoane, indiferent în ce

vreme vor trăi. La celălalt pol, cei ce se închină idolilor – indiferent de natura lor – se întunecă la față, se buhăiesc, se opacizează. Nu de puține ori mi-a fost dat să observ cât de mult se aseamănă marile vedete de *heavy metal* cu diavolul pe care atât de mult se muncesc să-l imite. Eu unul nu am abilitatea de a-i distinge. Noi însă unde ne aflăm? Undeva pe scara aceasta, mai aproape sau mai departe de Lumina pe care o iubim, sau de întunericul de care ne lăsăm seduși. Ne asemănăm, bunăoară, cu tot ceea ce ne dorim să întruchipăm, cu toți cei sau cele întru care ne odihnim. Căci, da, fascinația și dorința sunt cele care ne aproprie, ne înrudesesc cu ființele sau lucrurile cu care vrem să ne unim.

Capcana cea mare astăzi este, cu siguranță, lumea virtuală. Acolo poți dobândi orice plăcere, orice putere, însă cu un preț pe care puțini îl pot bănuși. Este vorba de însăși lepădarea chipului lui Dumnezeu, de renunțarea la el în favoarea asemuirii cu personajele plătuite, care nu au nici o suflare de viață în ele, nici măcar cât dobitoacele cele mai de ocară. Căci porcii și uliile, șerpii și șacalii au fost lăsați de Dumnezeu așa încât, chiar dacă chipul lor vorbește despre lăcomie sau mândrie, despre viclenie sau tot ce poate fi mai animalic și mai neomenos, ele cel puțin sunt reale și, până la urmă, știi cum să te raportezi la ele. Știi ce alegi. Lumea virtuală însă îți dă impresia că există, dar parcă ar vrea să-ți anihileze cu totul ființa. Șterge, proporțional cu timpul alocat ei, asemănarea cu Dumnezeu-Omul, căci ne face să nu ne mai trăim propria viață, să nu mai fim subiectul propriilor gânduri, aspirații și idei.

Mi-aș dori mult să nu mai știu nimic din toate acestea. Îmi par prea grele pentru a le mai putea duce. Dar Dostoievski însuși trăia într-o lume care, încă de atunci, o anunța pe cea de azi, deși ecranele nu funcționau decât ca fantasmagorie individuală sau ideologie de grup. Încă de atunci oamenii își făceau dumnezei din propriile idei și fantezii, prin care să se războiască împotriva singurului Dumnezeu. Încă de atunci

urâtul începuse să pună stăpânire pe lume, lucru pentru care marele prozator, poate cel mai mare din cei născuți pe pământ, a lăsat lumii o soluție, probabil singura pentru omul care nu îl caută pe Dumnezeu: „Frumusețea”, spune el, „va mântui lumea”. Și, într-adevăr, în cărțile lui, dincolo de abisul stărilor sufletești celor mai contradictorii, chiar demonice adesea, află omul frumos, află scânteia dumnezeiască ce luminează până și în cele mai ascunse cotloane ale sufletului uman.

De la această scânteie ar trebui să plecăm pentru a ieși din nou la Lumină, ca oameni, ca popor, ca popoare. Iar ghidul nostru, înaintemergătorul nostru pe acest drum rătăcitor, printre oglinzile paralele ale ecranelor de tot felul, nu poate fi decât Frumusețea lui Dostoievski, care, prin natură și prin oameni, prin tot binele și prin toate iubirile curate, ne va scoate la viață. Frumos devine numai cel care se împărtășește de Frumos.

Spunea undeva Sfântul Vasilie cel Mare că, atunci când vom ajunge la poarta Împărăției și vom bătea, s-ar putea să auzim glasul lui Hristos, care ne va spune: „Cine ești tu? Nu te cunosc!”. Ce vrea să însemne asta? Pur și simplu, că Dumnezeu nu-l va recunoaște și nu-l va primi în casa Sa pe omul care nu-l poartă chipul, care nu și-a câștigat prin propria-i viață condiția de fiu al lui Dumnezeu. Ne rămâne, așadar, Frumusețea, acolo unde o mai putem găsi, în adâncul nostru, întâi de toate. Să o scoatem la iveală, să o punem în lumină, să o întrupăm în viața noastră, în tot ceea ce suntem, căci tot ceea ce este frumos, bine, adevăr, la El ne conduce, la bucuria de a ne afla sensul și viața. Se vorbește atât de mult în lumea noastră de alegere, de alegeri. De ce oare amânăm atât de mult clipa în care să alegem hotărât Viața, adică Totul, renunțând la atât de puțin?!

Renunțând, adică, la nimic.■

„Fericită este calea în care mergi acum, suflete!”

„Binecuvântată este Împărăția, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”. Așa a început, în ziua de 15 iulie 2019, Dumnezeiasca Liturghie – cea văzută, pentru noi, cei aflați în biserică, și cea nevăzută pentru Monahia Mina, trecută din moarte la Viață.

Așezat în mijlocul bisericii, sicriul cu trupul maicii este chivot, purtând într-însul templul Duhului Sfânt ^{cf. I Corinteni 6:19}. De parcă s-ar fi vorbit între ei, oamenii au adus ca prinos flori albe și purpurii, care împresoară racle de pretutindeni, închipuind curăția și pătimirea. Căci florile, se știe, adesea definesc și rezumă viața unui om mai bine decât cuvintele.

Pe crucea din lemn stă scris simplu, cu litere negre, bizantine: „Monahia Mina Mămăligă, 26 octombrie 1922 – 13 iulie 2019”. Maica Mina s-a născut, așadar, în urmă cu aproape 100 de ani, într-o lume în care oamenii aveau viața și mintea mai curate. A primit la botez numele Xenia și a fost al doilea dintre cei trei copii ai colonelului Mina Mămăligă, ofițer în Armata Regală, și ai soției sale Sempronia, care se trăgea dintr-o veche familie de români bănățeni. Născută în Basarabia, și-a petrecut copilăria și adolescența în Banat, perioada de studii în București, anii de închisoare în Ardeal și viața monahală în Moldova, încât era o unire în mic a României Mari de odinioară.

În anii de liceu făcuți la Lugoj, Xenia Mămăligă a intrat în „Cetățui”, implicându-se, ca mai toată elita generației interbelice, în mișcarea creștin-naționalistă a epocii. În 1940 a venit în București, unde a absolvit Facultatea de Chimie Industrială, devenind asistent universitar la Catedra de chimie biologică a Facultății de Biologie din București. Exemplul pe care îl dădea studenților era însă revoltător pentru regimul

comunist proaspăt instaurat: tânăra profesoară venea la cursuri cu crucea la gât, refuza să participe la lecțiile de marxism obligatorii pentru cadrele didactice, iar duminica dimineața, în loc să iasă, ca toți cetățenii Republicii, la „munca voluntară” impusă de partid, mergea la Sfânta Liturghie.

Mai mult decât atât, la începutul anilor '50, când prigoana ateistă era în toi, când la Pitești și Gherla se făcea cruntul experiment al Reeducării, ea a avut curajul să ascundă în casă, în interiorul unui fotoliu, poeziile religioase ale preotului marțir Ilie Imbrescu, mort în închisoarea de la Aiud. Părintele Ilie scrisese aceste poezii în temniță și reușise să le trimită soției sale în căptușeala unui palton. Deși se știa supravegheată, Xenia a primit să le păstreze. Mai târziu, Securitatea le-a descoperit, le-a confiscat și a făcut din ele un cap de acuzare important împotriva ei. După zeci de ani, Maica Mina se bucura ca un copil că în felul acesta Securitatea salvase poeziile: „Dacă nu le-ar fi găsit ei, cine știe unde ar fi ajuns fotoliul și li s-ar fi pierdut definitiv urma! Dar așa, le-am găsit, frumos ordonate, în dosarul meu de anchetă, după '90!”.

„Fără iubire nu poți să biruiești în lume” (Maica Mina)

„ASTEASUNT LUCRURI CARE NU TREBUIE SPUSE!”

În anul 1960 a fost arestată. Primul an de detenție l-a petrecut la închisoarea Uranus din București, pentru a i se întocmi dosarul de anchetă. Acolo, după mai multe luni, ca să justifice condamnarea grea pe care voia cu orice preț să i-o dea, Securitatea a izbutit să o facă să semneze niște declarații false, în care se învinuia singură de activități dușmănoase grave pentru dărâmarea regimului. Ca urmare, a fost condamnată la 10 ani de temniță grea pentru uneltire împotriva ordinii sociale.

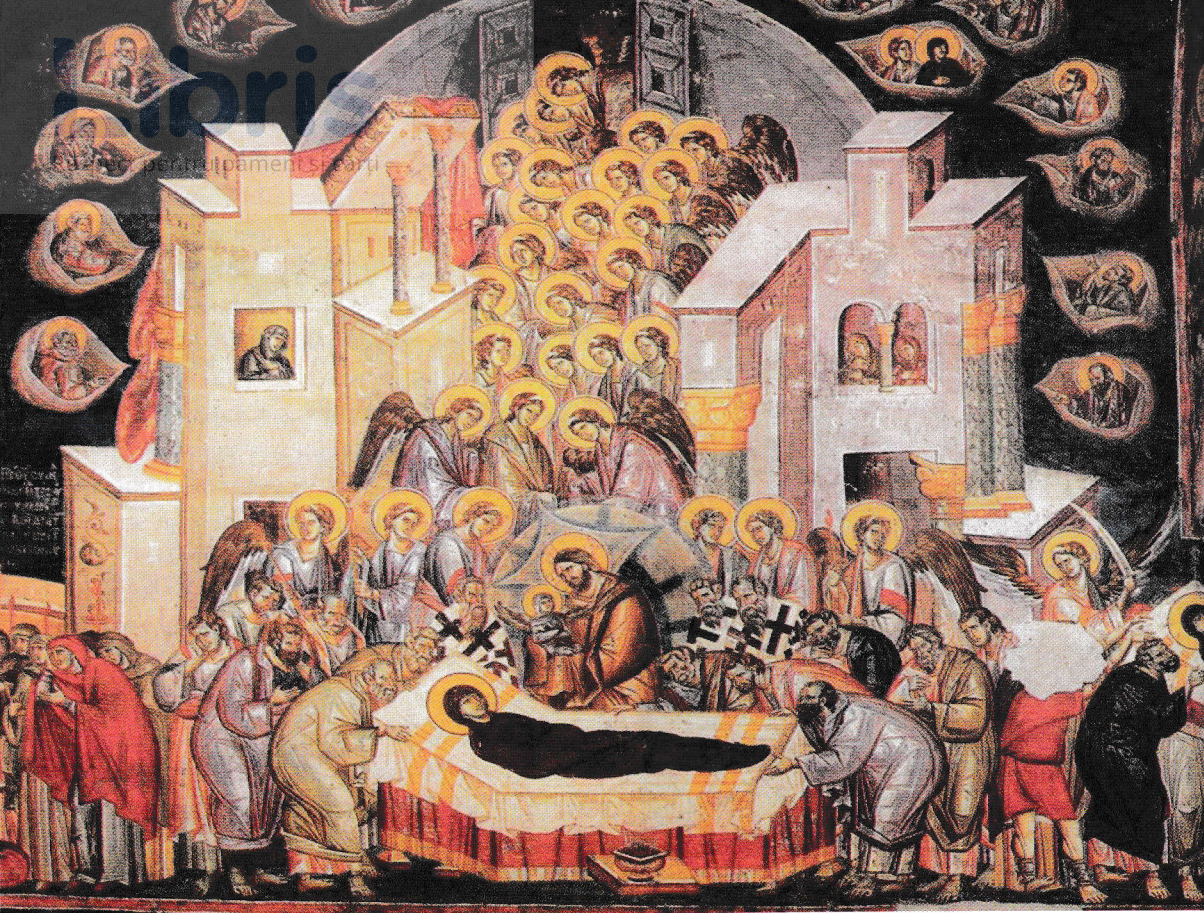
Despre anii petrecuți în închisoare, Maica Mina povestea foarte puțin, mai bine-zis aproape deloc și întotdeauna cu osândire de sine, spunând că nu se compară pătimirile ei cu ale băieților trecuți prin Pitești, Gherla și Aiud,

ori cu ale fetelor care își executaseră integral condamnarea. Când am insistat, în chip oarecum nepotrivit, să ne spună ce s-a întâmplat în acele anchete, cum de au reușit să o facă să-și semneze propria sentință, maica ne-a răspuns cu finețe: „Eram obosită, eram așa de obosită în anchete, noapte de noapte, și nu mai rezistam, ajunseseam la o slăbiciune fizică și psihică, și atunci am semnat”. „Maica Mina”, am insistat neîncrezătoare, „dar era în joc viața sfinției voastre...”. Atunci, prima și singura dată, am văzut în ochii senini ai maicii o durere răscolitoare: „Mă loveau în cap, aproape la fiecare anchetă mă băteau în cap. Dădeau, dădeau...”. Și repede, scuturându-se de întunericul amintirilor, a adăugat: „Dar astea sunt lucruri care nu trebuie spuse!”.

De la Uranus a fost transferată la Jilava, apoi la închisorile de femei de la Arad și Oradea. La Oradea a făcut greva foamei și apoi greva tăcerii, refuzând orice comunicare cu administrația și ofițerii închisorii. Atunci, în numele „grijii umanitare” a regimului, au început să-i administreze niște injecții cu „polivitamine”. Temându-se ca îndărătul lor să nu se ascundă metode chimice de influențare a creierului – lucru pe care, așa cum s-a confirmat ulterior, Securitatea îl practica nu de puține ori – Xenia a refuzat să le mai facă. Și, pentru a nu-i fi administrate în timpul somnului, se silea din răspuseri să nu doarmă aproape deloc. Arma cea mai puternică în această luptă i-a fost Rugăciunea lui Iisus, lucrarea de căpătâi ce dă minții puțința de a rămâne trează și nebiruită de vrăjmași.

În anul 1964 a fost eliberată prin decretul general de grațiere a deținuților politici. Excluză din rândul cadrelor didactice, a lucrat câțiva ani pe post de laborant chimist în mai multe spitale din provincie. Nu s-a căsătorit, dar, cu sufletul ei generos și sensibil la suferințele celorlalți, a înfiat un copil, pe care l-a crescut și l-a sprijinit până când a ajuns să-și întemeieze propria lui familie. După ce s-a pensionat, a colaborat vreme îndelungată cu Părintele Boris

Adormirea Maicii Domnului (†15 august)

Răduleanu, preot mărturisitor al temnițelor comuniste, la diverse texte și traduceri religioase, pe care le-a publicat după 1990.

La 85 de ani, aproape toți oamenii își socotesc viața încheiată, sau cel puțin pornită pe făgașul fără prea multe neprevăzături al sfârșitului. Pentru Xenia Mămăligă, această vârstă a fost însă un început: acela al îmbrăcării în schima monahală, care i-a pecetluit viața și sufletul; iar la sfârșit și trupul, căci acum, în mijlocul bisericii, în sicriu, înfășurată în mantie, maica stă acoperită cuminte cu pânza neagră pe care sunt cusute cu purpură crucea, piroanele, sulița, trestia și buretele înmuiat în oțet și fiere...

„ȘI TOTUȘI, CÂT DE MULT CŢEĂZĂ DRAGOSTEA!”

Sfânta Liturghie a ajuns la citirea din Apostol și, cu toate că pericopa este cea a zilei de rând,

din luna săptămânii a cincea după Pogorârea Duhului Sfânt, pare aleasă anume pentru maica:

„Fraților, precum într-un singur trup avem multe mădulare și mădularele nu au toate aceeași lucrare, așa și noi, cei mulți, suntem în Hristos un trup, iar fiecare dintre noi suntem mădulare unii altora. Bucurați-vă cu cei ce se bucură, plângeți cu cei ce plâng” Romani 12:4-5; 15.

Maica Mina, deși intrată în mănăstire la 85 de ani, s-a făcut fără greutate una cu trupul obștii și mădular de mare trebuință tuturor, plinind lipsurile noastre cu vârsta, cu experiența și cu așezarea sfinției sale. S-a făcut tuturor toate, primindu-i suflătește pe toți, și asta în chip firesc, fără a se socoti vreodată povățuitoare de suflete. Oricine intra în chilia maicii intra și în inima ei, cu toate bucuriile sau durerile sale, oricât de lumești sau neînsemnate ar fi fost ele. Toate erau importante

pentru maica, fiindcă toate țineau de viața unor suflete pentru care Se răstignise Hristos.

Orice găseam mai deosebit prin ograda mănăstirii alergam să-i ducem îndată Maicii Mina: vreun melc pripășit prin iarbă după ploaie, o floare mai rară, un pui de vrăbiuță căzut din cuib, o crenguță de brad în chipul crucii, un piseu speriat rămas fără mamă. Și maica se bucura de toate. Nu pentru lucrurile în sine, ci pentru bucuria noastră de a-i dăruia. Odată, venind vorba de un stareț cuvios de la Athos, i-am povestit, fără nici o intenție, că era foarte aspru cu sine, că nu primea să fie mângâiat de frați, că a trăit foarte retras, fără ca cineva să-i știe cu adevărat viața și nevoința. După câteva zile în care maica – ne-am dat seama după aceea – se frământase mult, ne-a spus, ca o izbucnire: „Și totuși, cât de mult contează dragostea! Eu le iubesc atât de mult pe maici! Când vin la mine, mă bucur de fiecare. Fiecare e specială în felul ei, fiecare are ceva frumos în suflet...”

Nu numai bucuriile, ci și durerile noastre deveneau ale sale. Maica Mina suferea pentru fiecare în parte. Și nu așa, superficial sau din datorie, cum o facem noi adesea, ci trăia cu adevărat durerea celui alt. Simțeau că ea devine tu. Când o maică și-a rupt mâna și am dus-o la operație, maica s-a rugat mult; ostenită, a adormit rugându-se și, când s-a trezit, ne-a rugat să nu o mișcăm, pentru că s-a operat la mână și o doare... Adesea, când îi spuneam de vreun necaz sau de vreo boală a cuiva, o surprindeam murmurând și în somn numele acelei persoane. Oamenii veneau, îi împărtășeau problemele lor, plecau, și cei mai mulți nu știau că, în urma lor, maica îi păstra în rugăciune și le avea grija vreme îndelungată, chiar mult timp după ce problemele lor se rezolvau.

„CE VEȘTI MAI AVETI DE LA FRATELE MEU?”

„Nu cugetați la cele înalte, ci lăsați-vă duși spre cele smerite. Nu vă socotiți pe voi înșivă înțelepți” Romani 12:16.

Deși toate din obște, fără nici o excepție, am fi putut să-i fim copii, Maica Mina făcea ascultare cu o smerenie uimitoare pentru noi, generația „afirmării personalității”. Întreba, lua binecuvântare, cerea iertare. Multă vreme s-a îngrijit cu acrivie să se încadreze în program, să nu cumva să pricinuiască vreo neorânduială: pleca la trapeză cu un sfert de oră mai înainte, fiindcă mergea greu și nu voia să întârzie la masa de obște; se silea să nu lipsească de la Utrenie, deși începea foarte devreme, și numai în anii din urmă a putut fi înduplecată să rămână la chilie, tânjind până la sfârșitul vieții, cu dor nemângâiat, după slujbele de la biserică.

Se osândește nemăsurat pe sine: că nu face meta-nii (la aproape 100 de ani, cu o operație de proteză la șold!), că nu vine și ea, cum se cade monahului, la slujbe, că doarme prea mult, că se îndestulează de toate. „În închisoare”, spunea, „o cană de apă pe zi îmi ajunge să beau, să mă spăl și chiar să spăl vreun lucrșor, și acum uite câtă apă consum!”

„Dacă se poate, pe cât stă în puterea voastră, trăiți în bună pace cu toți oamenii” Romani 12:18.

„Minuni acolo, în închisoare? Da, am trăit minuni în fiecare moment. Când simțeau că nu mai poți, îți aduceau o lingură de sare. Ce fleac de nimic e aceasta, o lingură de sare! Ei, nu vă închipuiți ce importanță are, mi-a dat viață acea sare! Căpătam o felie de pâine, dar ciorba aia care se dădea era o zeamă de coji de cartofi, nu puteai supraviețui cu ea, și atunci sarea pe pâine mi-a dat viață. Îl pomenesc și azi pe gardianul acela, când mă gândesc la el”.

Maica Mina